

Handling 2025 nr 244

Redovisning av uppdrag att ta fram en plan för hur Göteborgs Stad långsiktigt kan arbeta med Leader

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 15 oktober 2025 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-10-27 § 29 till nämnden för demokrati och medborgarservice, att tillsammans med relevanta aktörer ta fram en plan för hur Göteborgs Stad långsiktigt kan arbeta med Leader, antecknas och förklaras fullgjort.

Göteborg den 26 november 2025
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Lina Isaksson

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-10-15

Ärendenummer SLK-2025-00984

Handläggare

Johanna Franzén

Telefon: 031-368 02 34

E-post: johanna.franzen@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag att ta fram en plan för hur Göteborgs Stad långsiktigt kan arbeta med Leader

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-10-27 § 29 till nämnden för demokrati och medborgarservice, att tillsammans med relevanta aktörer ta fram en plan för hur Göteborgs Stad långsiktigt kan arbeta med Leader, antecknas och förklaras fullgjort.

Beskrivning av ärendet och stadsledningskontorets bedömning

Kommunfullmäktige gav 2022-10-27 § 29 nämnden för demokrati och medborgarservice i uppdrag att tillsammans med relevanta aktörer ta fram en plan för hur Göteborgs Stad långsiktigt kan arbeta med metoden Leader. Det är en metod inom EU:s program för landsbygdsutveckling som ska bidra till att stärka landsbygd och stadsnära områden genom lokalt engagemang, innovation och samarbete. I uppdraget framgår att följande ska beaktas: vilken nämnd eller styrelse som ska ansvara för respektive del, vilka nämnder eller styrelser som ska engageras, vilka övriga aktörer som kan ingå och vilka lärdomar från tidigare Leaderprojekt som tas med vidare. Syftet är att skapa ett ökat och mer strategiskt engagemang i Leader framåt. Nämndens återrapportering av uppdraget finns i bilaga 2.

I nämnden för demokrati och medborgarservices redovisning framgår att det i dagsläget inte är beslutat hur EU:s stöd för landsbygdsutveckling, där Leader ingår, kommer att se ut efter 2027. Nämnden redogör för hur Göteborgs Stad kan arbeta mer sammanhållet och långsiktigt inför och under kommande programperiod. I genomförandet av uppdraget har dialog hållits med berörda förvaltningar och bolag.

Nämnden för demokrati och medborgarservice föreslår ett systematiskt arbetssätt för samordning och samverkan för stadens arbete med Leader. Redovisningen lyfter att erfarenheter från tidigare Leaderprojekt visar att en tydlig samordning ger ökad kunskap om möjliga projekt och synergier samt minskar risken för isolerade insatser. Det framhålls också att en mer samordnad strategisk ansats kan binda Leadermetodens möjligheter med andra utvecklingsarbeten som pågår inom staden. Eftersom nästa programperiod för Leader inte är fastställd, går det inte att i förväg säga vilka aktörer i staden som kommer att vara relevanta för framtida projekt.

Därför understryks behovet av en flexibel samordning och struktur som kan anpassas när förutsättningarna för nästa period blir tydliga.

Förslaget innebär att nämnden för demokrati och medborgarservice tar ett övergripande samordningsansvar. Nämnden bedömer att samordningen kommer att kräva utökade resurser i form av en heltidstjänst om cirka 1,1 mnkr per år. Denna funktion ska sprida kunskap om Leader, samla erfarenheter och säkerställa samverkan mellan aktörer. Delaktiga nämnder och bolag engageras utifrån sina respektive ansvarsområden och befintliga uppdrag. Socialnämnderna Hisingen, Nordost och Sydväst som verkar i geografiska områden bestående av landsbygd beskrivs som centrala aktörer i samverkan eftersom de kan bidra med lokal förankring och kunskap. Även styrelserna för bolagen Business Region Göteborg AB och Göteborg & Co AB har en central roll för att knyta projekt till näringsliv och destinationsutveckling samt sprida kunskap i befintliga nätverk. Socialnämnden Centrum, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden lyfts som viktiga parter. Det är tack vare nämndernas respektive uppdrag inom samverkan med civilsamhället och upparbetade relationer med organisationer och nätverk inom sina områden. Vidare omnämns att externa aktörer som civilsamhällesorganisationer, lokala bostadsbolag och näringslivsaktörer kan kopplas in vid behov beroende på projektens inriktning.

Enligt förslaget ska nämnden för demokrati och medborgarservice fungera som nav och samordnare, medan övriga nämnder och styrelser är delaktiga i den samverkan som växer fram. Det framgår att Göteborgs Stad inför kommande programperiod behöver ta ställning till medfinansiering och medverkan i exempelvis lokala utvecklingsgrupper. Det beskrivs hur det föreslagna arbetssättet öppnar upp för att staden kan förbereda medfinansiering och identifiera lämpliga projekt tidigt i en ny programperiod. På sikt ser nämnden för demokrati och medborgarservice att en stärkt samordning och samverkan kan ge ett mer integrerat och långsiktigt engagemang i Leader, där lokala initiativ får större genomslag och spridning.

Stadsledningskontoret bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.

Bilagor

1. Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-10-27 § 29
2. Nämnden för demokrati och medborgarservices handlingar 2025-09-24 § 75

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Utdrag ur Protokoll

Sammanträdesdatum: 2022-10-27

Hemställan från nämnden för demokrati och medborgarservice avseende Göteborgs Stads medverkan i Leader 2023–2027

§ 29, 0806/22

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

1. Hemställan från nämnden för demokrati och medborgarservice besvaras i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnden för demokrati och medborgarservice tar fram en plan för hur Göteborgs Stad långsiktigt kan arbeta med leader-programmet, i samverkan med andra relevanta aktörer. Planen presenteras för kommunfullmäktige senast 2025.

Handling

2022 nr 188.

Protokollsutdrag skickas till

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Dag för justering

2022-11-08

Vid protokollet

Sekreterare

Lina Isaksson

Ordförande

Aslan Akbas

Justerande

Ann Catrine Fogelgren

Justerande

Håkan Eriksson

Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum: 2025-09-24

§ 75 Ärendenummer DOM-2022-00137

Återrapportering av uppdrag om Göteborgs Stads långsiktiga arbete med Leader

Ulrica Ramstedt informerar nämnden om ärendet.

Beslut

1. Nämnden för demokrati och medborgarservice överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2025-09-02 som sitt eget förslag till kommunfullmäktige om hur Göteborgs Stads långsiktiga arbete med Leader kan genomföras.
2. Nämnden för demokrati och medborgarservice föreslår att kommunfullmäktige förklarar uppdraget från 2022-10-27, § 29, för fullgjort.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2025-09-02 med bilagan Kommunfullmäktiges handling 2022 nr 118.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunfullmäktige

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-09-02

Ärendenummer DOM-2022-00137

Handläggare

Ulrica Ramstedt

Telefon: 031-365 09 51

E-post:

ulrica.ramstedt@demokratimedborgarservice.goteborg.se

Återrapportering av uppdrag om Göteborgs Stads långsiktiga arbete med Leader

Förslag till beslut

I Nämnden för demokrati och medborgarservice

1. Nämnden för demokrati och medborgarservice överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2025-09-02 som sitt eget förslag till kommunfullmäktige om hur Göteborgs Stads långsiktiga arbete med Leader kan genomföras.
2. Nämnden för demokrati och medborgarservice föreslår att kommunfullmäktige förklarar uppdraget från 2022-10-27, § 29, för fullgjort.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har gett nämnden för demokrati och medborgarservice i uppdrag att ta fram en plan för hur Göteborgs Stad ska arbeta med Leader-programmet på lång sikt, tillsammans med andra aktörer. Uppdraget ska redovisas senast 2025.

Leader är en EU-metod för att utveckla landsbygd och stadsnära områden. Metoden bygger på att lokala aktörer, föreningar och invånare samarbetar för att skapa nya idéer och lösningar. Ett framgångsrikt Leader-arbete i Göteborgs Stad kräver därför en god samverkan mellan nämnder och bolag.

För att möjliggöra att Leader fortsatt används som ett verktyg i Göteborgs Stads arbete med att skapa levande landsbygd och stadsnära utveckling, föreslår nämnden för demokrati och medborgarservice ett systematiskt arbetssätt för samordning och samverkan kring Leader utifrån grunduppdrag inom ram, företrädesvis för socialförvaltningarna, kulturförvaltningen, idrotts- och föreningsförvaltningen, förvaltningen för funktionsstöd och äldre- samt vård och omsorgsförvaltningen, samt Businessregion Göteborg och Göteborg & Co.

Nämnden för demokrati och medborgarservice föreslås ansvara för samordning och samverkan i en omfattning motsvarande en (1) ny heltidstjänst, utöver befintliga grunduppdrag och resurser. I samordningsuppdraget ingår att sprida kunskap om Leader samt dela insikter och metoder som kan användas i andra delar av Göteborgs Stads arbete med delaktighet.

Beslut om inriktning för Leaders nästa programperiod beräknas fattas 2026–2027. Detta kan komma att påverka vilka aktörer som behöver vara med i samarbetet framöver.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Leader kan bidra till fler jobb, utveckling av näringsliv och en starkare lokal ekonomi – bland annat genom att stödja nya företag, entreprenörer och besöksnäring. Genom att dessutom stötta initiativ från föreningar och mindre företag kan Leader utveckla lokala marknader, service och attraktionskraft i både landsbygds- och stadsnära områden.

Finansieringen inom Leader fördelas genom att EU betalar 50 procent, staten (via Jordbruksverket) cirka 30 procent och de sista 20 procent delas lika mellan medverkande kommuner, näringsliv och ideella krafter. För kommunerna innebär det en relativt liten ekonomisk insats som ger tillgång till betydande resurser – med potential att driva långsiktig utveckling, innovation och samverkan i lokalsamhället.

Under nuvarande programperiod (2023–2027) deltar Göteborgs Stad i Leader Bohuslän som har en total budget på 54 miljoner kronor. Av detta står socialnämnd Sydväst för 324 000 kronor per år.

Det föreslagna arbetssättet för Leader inom Göteborgs Stad bygger på en tydlig samordning och samverkan mellan förvaltningar och bolag. Detta samordningsuppdrag bedöms kräva en (1) ny heltidstjänst, som skulle innebära en ökning utöver befintlig ram med en total kostnad på cirka 1,1 miljon kronor per år. Övriga arbetsinsatser och medfinansiering inom samarbetet beräknas kunna hanteras inom ramen för respektive förvaltningars och bolags befintliga uppdrag och resurser.

Hur EU:s stöd för landsbygdsutveckling, där Leader ingår, ser ut inför kommande programperiod är ännu inte klart. Den 17 juli 2025 presenterade EU-kommissionen sitt förslag för kommande jordbrukspolicy (CAP) som blir avgörande för budget, regler och struktur – och utformning av stöd kan bestämmas först när lagstiftningen är på plats. Därefter måste berörda nämnder och styrelser ta ställning till medfinansiering av kommande programperiod.

Leader-metoden kan bidra till att uppnå övergripande mål inom näringslivsstrategiska programmet och destinationsutvecklingsprogrammet.

Bedömning ur ekologisk dimension

En stor del av Göteborgs Stads miljö- och klimatmål är beroende av att invånare ändrar beteenden och värderingar, och det finns som ett uttalat mål att involvera och engagera invånare i omställningen. Projekt inom Leader uppstår utifrån invånarnas egna initiativ och fokuserar ofta på lokalt anpassade miljölösningar. Det handlar till exempel om närproducerad mat, klimatanpassat jordbruk, bevarat vatten- och landskapsarbete samt hållbar turism.

Leader-metoden kan bidra till flera av Göteborgs Stads mål inom miljö- och klimatprogrammet, inte minst de som kräver eller syftar till delaktighet och engagemang hos stadens invånare.

Bedömning ur social dimension

Leader bygger på lokalt engagemang och partnerskap mellan olika aktörer. Det skapar förutsättningar för starkare social sammanhållning, ökad demokratisk delaktighet och bredare samverkan. När föreningar, boende och näringsliv samarbetar i projekt skapas

nya relationer och kontaktytor, vilket i sin tur kan öka trygghet, folkhälsa och möjligheter till gemensamma aktiviteter, och ett stärkt civilsamhälle. Ett långsiktigt och systematiskt arbetssätt för Göteborgs Stads arbete med Leader bidrar till att främja en sådan utveckling.

Inom ramen för Leader blir det möjligt att finansiera lokala initiativ som främjar delaktighet och inkludering, stärka socialt företagande och entreprenörskap, utveckla trygga och hållbara livsmiljöer samt motverka digitalt utanförskap. På så sätt kan Leader både ge konkret stöd till invånare i socioekonomiskt utsatta områden och stärka förutsättningarna för en levande skärgård.

Metoden skapar dessutom en naturlig koppling till Göteborgs Stads ambitioner om att stärka civilsamhällets roll och att ge invånarna större inflytande över sina egna liv. När Leader-metoden anpassas till en urban kontext, där entreprenörskap och lokal livsmedelsproduktion också ingår, blir möjligheterna ännu större att både uppnå och koppla samman ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Leader kan bidra till att nå Göteborgs Stads övergripande mål inom programmen för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa.

Bilaga

1. Kommunfullmäktiges handling 2022 nr 118

Ärendet

Den 27 oktober 2022, § 29, gav kommunfullmäktige nämnden för demokrati och medborgarservice i uppdrag att, tillsammans med andra relevanta aktörer, ta fram en plan för hur Göteborgs Stad, ur ett helhetsperspektiv, långsiktigt kan medverka i Leader. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige under 2025. Detta tjänsteutlåtande utgör återrapporteringen.

Beskrivning av ärendet

Om Leader

Leader är en metod inom EU:s program för landsbygdsutveckling. Leader som metod ska bidra till att utveckla landsbygd och stadsnära områden genom att stärka lokalt engagemang, innovation och samarbete. Metoden innebär att diverse projekt genomförs med lokal förankring. Projekten kommer ur förslag från invånare och lokala aktörer och handlar ofta om att förbättra service, skapa arbetstillfällen, öka den sociala sammanhållningen samt utveckla turism, kultur och miljö. Metoden fokuserar på nätverkande och samarbete med hjälp av kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan så väl civilsamhället som lokalt näringsliv, kommun och invånare.

Finansiering sker huvudsakligen genom EU (cirka 50 procent), staten via Jordbruksverket (cirka 30 procent) och kommuner, lokalt näringsliv och ideellt engagemang (cirka 20 procent). Finansieringen beslutas i samband med ny programperiod, då ett antal närliggande kommuner bildar lokala Leader-områden och en gemensam inriktning för områdets satsningar antas.

Leader-området drivs av ett lokalt kansli, och beslut om att bevilja projekt fattas av en demokratiskt vald lokal utvecklingsgrupp (LAG), med representation från de som är med och finansierar såsom kommuner, föreningar och företag. Invånare och lokala aktörer är initiativtagare till projekt, som de söker finansiering för genom det lokala Leader-kansliet. Projekten ska, efter godkännande av LAG, även beviljas av Jordbruksverket.

Göteborgs Stad och Leader

Göteborgs Stad har varit en deltagande part i Leader sedan 1990-talet, då främst via stadsdelsnämnderna. I samband med stadsdelsnämndernas upphörande fördes deltagandet över till socialförvaltningarna Hisingen, Nordost samt Sydväst. Leader har hittills gynnats flera av Göteborgs Stads nämnders uppdrag, särskilt inom områden som kräver komplexa förändringsinsatser – till exempel social innovation, integrationsprojekt och ungdomsinitiativ. Sådana insatser stärker både den sociala sammanhållningen och civilsamhällets roll och bidrar även till att lyfta grupper som tidigare haft begränsade möjligheter att påverka stadens utveckling. Samtidigt finns många projekt som också har bidragit till företagande, platsutveckling och infrastruktur, inte minst i Södra skärgården.

En särskild styrka med metoden Leader är att projekt uppstår ur invånares egna drivkrafter och engagemang. Det går inte på förhand att veta vilka projektidéer som kommer att uppstå eller hur de kommer att genomföras, och därför inte heller var de egentligen skulle höra hemma i en organisation som Göteborgs Stad.

Några exempel som visar bredden inom projekten är:

Pilgrimsleden Göta älv – en 14,3 mil lång vandringsled från Masthuggskyrkan i centrala Göteborg till Vänersborg som utvecklades till en exportmogen led med internationell uppmärksamhet

Uppkopplad i Nordost som syftade till att möta det växande digitala utanförskapet i nordöstra Göteborg, och stärka invånarnas digitala kompetens för att öka deras delaktighet i samhället, förbättra självständighet och anställningsbarhet samt bidra till inkludering och minskad segregation

MAT i Bohuslän vill lyfta fram den lokala maten och stärka producenternas förutsättningar, och på så vis bidra till en mer hållbar och robust livsmedelsproduktion i Bohuslän

RÖFFS Ruben Östlunds Film Festival Styrso vill inspirera och engagera invånare i alla åldrar på Styrso med förhoppningen att öka intresset för filmproduktion bland öns ungdomar och seniorer, bland annat genom en årlig filmfestival.

Värdet av Göteborgs Stads deltagande är således inte bara ett ekonomiskt utfall genom att kommunernas medfinansiering växer genom stöd från staten och EU. Det medför även effekter som stärkt gemenskap, ökat socialt engagemang och ansvarstagande för sitt närområde.

Nämnden för demokrati och medborgarservice fick år 2021 i uppdrag att samordna deltagandet i Leader för de tre socialförvaltningarna. Inför den förlängda programperioden 2023–2027 meddelade dock socialnämnderna i Hisingen och Nordost att de inte längre såg sig som ansvariga för arbetet med Leader. Endast socialnämnden i Sydväst kvarstod. I stället för samordningsansvar fick nämnden för demokrati och medborgarservice då i uppdrag att föreslå hur Göteborgs Stad kan arbeta långsiktigt med Leader.

I dagsläget är det ännu inte beslutat hur EU:s stöd för landsbygdsutveckling, där Leader ingår, kommer att se ut efter 2027. Den 17 juli 2025 presenterade EU-kommissionen sitt förslag till utformning av den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) efter 2027. Enligt förslaget kommer landsbygdsåtgärder som Leader delvis att finansieras genom de sammanslagna nationella och regionala partnerskapsplanerna. Detta förmodas innebära en mer flexibel och integrerad struktur jämfört med tidigare, men det betyder också att arbetet behöver ta hänsyn till delvis förändrade strukturer. Budget, regler och struktur bestäms först när lagstiftningen är på plats, vilket sannolikt sker tidigast under 2026 och implementeras under 2028.

Genomförande av uppdraget

Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag har fokus varit att ta fram ett förslag till systematiskt arbetssätt som möjliggör att Leader som metod fortsatt kan användas av inom Göteborgs Stads som ett verktyg för att stärka landsbygds- och stadsnära områden.

Då det ännu inte finns beslut från EU om kommande programperiod och dess finansiering har uppdraget koncentrerats till att föreslå ett arbetssätt för samordning och samverkan. Inför kommande programperiod behöver således berörda nämnder och styrelser ta ställning till fortsatt medfinansiering och medverkan i de lokala utvecklingsgrupperna.

Uppdraget har genomförts med utgångspunkt i nämnders och bolags befintliga uppdrag. Dialog har därefter skett med tjänstepersoner i följande förvaltningar och bolag:

- Businessregion Göteborg
- Socialförvaltningarna Sydväst, Nordost, Hisingen, Centrum
- Idrott- och föreningsförvaltningen
- Kulturförvaltningen
- Göteborg & Co

Under våren 2025 skickades enkät om det föreslagna arbetssättet ut till 64 respondenter bestående av direktör/VD och särskilt relevanta tjänstepersoner inom ovan förvaltningar och bolag, samt motsvarande funktioner inom förvaltningen för funktionsstöd, miljöförvaltningen och äldre-, samt vård och omsorgsförvaltningen. Förslaget är sedan justerat efter inkomna synpunkter. Ytterligare dialogmöten hålls under hösten 2025.

Omvärldsbevakning har genomförts kring kommande EU-budget. Budgetens påverkan på nästa programperiod har analyserats i dialog med Göteborgs Stads Brysselkontor, med utgångspunkt i vad som har tillkännagivits genom EU:s regionkommitté. Dialog har också förts med ansvariga inom Jordbruksverket, det nationella kansliet för Leader Sverige och Leader-kontor i utvalda storstadsregioner.

Förslag till arbetssätt för samordning och samverkan kring Leader

Ett övergripande syfte med detta förslag är att berörda nämnder, styrelser och externa aktörer ska se potentialen i Leader som ett effektivt verktyg inom Göteborgs Stads arbete för att skapa levande landsbygd och stadsnära utveckling.

Förslaget innebär att demokrati och medborgarservice utöver sitt grunduppdrag får ett övergripande ansvar för att säkerställa samarbetsstrukturer, sprida kunskap och samla insikter från pågående projekt, i en omfattning motsvarande en heltidstjänst.

I det föreslagna samordnande uppdraget ingår att hålla ihop Göteborgs Stads arbete inom Leader genom att:

- sprida kunskap och underlätta samverkan mellan förvaltningar, bolag och externa aktörer inom ramen för befintliga strukturer.
- koppla lokala initiativ till Göteborgs Stads planer och program, inom exempelvis klimat, näringsliv, social hållbarhet och destinationsutveckling.
- bevaka dialoger och beslut om kommande programutformning och finansieringsmodell, och förbereda Göteborgs Stad inför dessa.
- fungera som Leader-kansliernas lots till berörda förvaltningar och bolag.

Socialnämnderna Hisingen, Nordost och Sydväst verkar i geografiska områden bestående av landsbygd. Genom reglementena ska socialnämnderna särskilt beakta befolkningens behov och ha kännedom om lokala förhållanden och vara en aktiv part exempelvis gällande samverkan med civilsamhället. I Leader är det avgörande med nära samverkan med invånare och att ha kunskap om deras engagemang. Socialnämnderna är, inom ramen för sitt grunduppdrag, därför nyckelaktörer i Göteborgs Stads fortsatta deltagande i Leader och behöver därför deltar i de lokala LAG-styrelserna som i sin tur nominerar projekt. Hur ett sådant deltagande ska se ut och finansieras behöver omhändertas i arbetet med kommande programperiod.

För att skapa långsiktig sysselsättning och hållbar lokal utveckling behöver många projekt som uppstår inom Leader knytas till företagande och innovationskraft. Business Region Göteborg kan erbjuda företagarkubatorn Yesbox och andra etablerade stöd till småföretagare. Inom ramen och samarbetsstrukturen för Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program kan erfarenheter från Leader spridas regionalt, och genom kopplingar till innovationsmiljöer och testbäddar kan lokala projekt få förutsättningar att växa vidare även efter projektperiodens slut.

Inom Leader uppstår projekt ur invånarnas ideella engagemang. Ofta finns eller bildas en förening för att driva projektet, och de av Göteborgs Stads nämnder och styrelser med särskilt ansvar eller kontaktytor gentemot föreningslivet behöver alla kunna berätta om möjligheten att få finansiering och stöd genom de lokala kanslierna för Leader. Här kan särskilt socialförvaltningen Centrum stärka kopplingen till civilsamhället exempelvis genom sitt ansvar för föreningsbidrag. Andra förvaltningar som besitter viktiga kanaler och ofta har upparbetade relationer till föreningslivet är:

- idrotts- och föreningsförvaltningen
- kulturförvaltningen
- förvaltningen för funktionsstöd
- äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen.

En majoritet av projekten som uppstår inom Leader bidrar i någon mån till lokal platsutveckling, och ofta blir de en besöksanledning. Sådana besöksmål stärker Göteborg som destination, och en nära samverkan med Göteborg & Co för kännedomsspridning i relevanta kanaler är därför dubbelriktat gynnsamt.

Utöver de föreslagna ansvaren hos förvaltningarna ovan kan flera av Göteborgs Stads förvaltningar och bolag bli föremål för att ge eller få stöd genom Leader, beroende på vilka projekt som uppstår inom en programperiod. Det kan gälla att bostadsbolagen och lokala torg kan fungera som lokala hubbar, strategiansvar inom miljö- och klimatprogrammet, brett ägda frågor som platsutveckling av särskilda områden eller ökad tillgänglighet för specifika målgrupper.

Samordningen syftar till att dessa behovsägare och möjliggörare fångas upp av de aktörer som ovan har bedömts som avgörande, då det inte går att säga på förhand vilka som blir berörda. Leader är på så vis ett typiskt ”mellanrumsuppdrag” – det vill säga, ett arbete som inte passar in i gängse strukturer med en självklar hemvist i en enskild förvaltning.

Just därför är staden-gemensamt ansvar genom samordning och samverkan att betrakta som ett centralt verktyg för att uppnå ett gemensamt ansvarstagande.

Den föreslagna samordningen bör utvärderas årligen för att säkerställa att den är ändamålsenlig och uppfyller sitt uttalade syfte.

Förvaltningens bedömning

Göteborgs Stad behöver ett strukturerat arbetssätt som kan hålla ihop Göteborg som part i Leader – detta för att säkerställa att Göteborgs Stad nyttjar de möjligheter som Leader ger för lokalt ledd utveckling.

Efter omorganisationen av stadsdelsnämnderna har det blivit oklart var ansvaret för Leader ska ligga. Flera aktörer pekar på behovet av en mer strukturerad och strategisk ansats där Göteborgs Stads mål och strategier knyts närmare Leader-metodens möjligheter och ett mer systematiskt arbete för att synliggöra de framsteg och synergier som Leader ger. Detta gäller inte bara ett demokrati- eller medborgarserviceperspektiv, utan handlar även om hur Göteborgs Stads olika nämnder och styrelser gemensamt kan underlätta lokalt ledd utveckling.

Förslaget på samverkan och samordning bygger på ett staden-gemensamt ansvar, men det tydliggör också det särskilda samordningsansvaret och vilka som förväntas delta inom Göteborg Stad. Alla berörda förvaltningar behöver delta och vara aktiva utifrån sina nämnders uppdrag, men förvaltningen bedömer också att samordning och samverkan krävs för att säkerställa synergieffekter och framdrift av Göteborgs stads deltagande i Leader. En proaktiv samordning är nödvändig för att ge tillräcklig kännedom och ökad kunskapspridning i staden, möta behov av struktur och sammankoppling till Göteborgs Stads mål och strategier, och omhänderta potential att skala upp genomförda projekt.

Avsikten med resursen är att säkerställa relevant förankring för att sprida kännedom och dela kunskap mellan nämnder, styrelser, näringsliv och civilsamhälle, utan att skapa resurskrävande strukturer eller långsamma processer. På så sätt kan Leader bli en integrerad och värdeskapande del av Göteborgs Stads utvecklingsarbete, särskilt när det gäller att främja social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet ur ett gräsrotsperspektiv. Genom tydlig och proaktiv samordning inför kommande programperioder står Göteborgs Stad bättre rustad att utnyttja Leader som verktyg för lokal och regional utveckling.

Sammantaget bedöms detta innebära ett behov av en utökad resurs för förvaltningen motsvarande en heltidstjänst.

Då det i dagsläget inte är beslutat om kommande programperiod och dess finansiering, har detta uppdrag avgränsats till förslag till samordning och samverkan. Inför kommande programperiod behöver Göteborgs Stad också ta ställning till medfinansering och medverkan i de lokala utvecklingsgrupperna.

Eva Englund

Karim Zendegani

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef serviceutveckling och medborgarinflytande